

Noul Cod de procedură fiscală și Normele metodologice de aplicare

actualizat februarie 2020

Editura C.H. Beck
București 2020

Cuprins

1. Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală	1
2. Tabel de corespondențe CPF 2015 - CPF 2003.....	444

nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene (M.Of. nr. 1116 din 29 decembrie 2018); **D.C.C. nr. 72/2019** (M.Of. nr. 332 din 2 mai 2019); **Legea nr. 129/2019** pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M.Of. nr. 589 din 18 iulie 2019); **O.G. nr. 19/2019** pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M.Of. nr. 694 din 22 august 2019); **D.C.C. nr. 581/2019** (M.Of. nr. 40 din 21 ianuarie 2020) privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 213 alin. (8) C.proc.fisc., în forma anterioară modificării prin O.G. nr. 30/2017 și art. 213 alin. (8) C.proc.fisc. astfel cum au fost modificate prin O.G. nr. 30/2017; **O.G. nr. 5/2020¹⁾** pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M.Of. nr. 68 din 31 ianuarie 2020); **O.U.G. nr. 24/2020** privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M.Of. nr. 107 din 12 februarie 2020)

Cuprins	Art.	Pag.
Titlul I. Dispoziții generale	1-15.....	7
Capitolul I. Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală.....	2-3.....	9
Capitolul II. Principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale	4-12.....	10
Capitolul III. Aplicarea prevederilor legislației fiscale	13-15.....	22
Titlul II. Raportul juridic fiscal	16-28.....	23
Capitolul I. Dispoziții privind raportul juridic fiscal	16-20.....	23
Capitolul II. Dispoziții generale privind raportul sarcinii fiscale	21-28.....	24
Titlul III. Dispoziții procedurale generale	29-80.....	35
Capitolul I. Competența organului fiscal central.....	29-36.....	35
Capitolul II. Competența organului fiscal local.....	37-39.....	52
Capitolul III. Alte dispoziții privind competența.....	40-45.....	53
Capitolul IV. Actele emise de organele fiscale.....	46-54.....	55
Capitolul V. Administrarea și aprecierea probelor.....	55-74.....	82
Secțiunea 1. Dispoziții generale	55-57.....	82
Secțiunea a 2-a. Informații și expertize.....	58-63.....	84
Secțiunea a 3-a. Înscrisurile și constatarea la fața locului	64-65.....	104
Secțiunea a 4-a. Dreptul de a refuza furnizarea de dovezi	66-67.....	106
Secțiunea a 5-a. Colaborarea dintre autoritățile publice	68-71.....	106
Secțiunea a 6-a. Sarcina probei	72-74.....	108
Capitolul VI. Termene	75-78.....	109
Capitolul VII. Transmiterea cererilor de către contribuabili/ plătitori și identificarea acestora în mediul electronic	79-80.....	110

¹⁾ Potrivit art. III din O.G. nr. 5/2020: „**Art. III. Prevederile art. I intră în vigoare la data de 1 iulie 2020, cu excepția prevederilor art. I pct. 1-8 și pct. 15 care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării prezentei ordonanțe în Monitorul Oficial al României al României, Partea I.**”

Titlul IV. Înregistrarea fiscală	81-92	113
Respect pentru oameni și cărți		
Titlul V. Stabilirea creanțelor fiscale	93-112	136
Capitolul I. Dispoziții generale	93-94	136
Capitolul II. Dispoziții privind decizia de impunere	95-100	137
Capitolul III. Dispoziții privind declarația fiscală	101-105	140
Capitolul IV. Stabilirea bazei de impozitare prin estimare	106-107	148
Capitolul V. Despre evidențele fiscale și contabile	108-109	150
Capitolul VI. Prescripția dreptului de a stabili creanțe fiscale	110-112	152
Titlul VI. Controlul fiscal	113-151	153
Capitolul I. Inspecția fiscală	113-133	153
Capitolul II. Controlul inopinat	134-135	162
Capitolul III. Controlul antifraudă	136-137	163
Capitolul IV. Verificarea situației fiscale personale de către organul fiscal central	138-147	164
Capitolul V. Verificarea documentară	148-149	175
Capitolul VI. Dispoziții finale privind controlul fiscal efectuat de organul fiscal central	150-151	176
Titlul VII. Colectarea creanțelor fiscale	152-267	178
Capitolul I. Dispoziții generale	152-162	178
Capitolul II. Stingerea creanțelor fiscale prin plată, compensare și restituire	163-172	191
Capitolul III. Dobânzi, penalități de întârziere și penalități de nedeclarare	173-183	223
Capitolul IV. Înlesniri la plată	184-209	229
Secțiunea 1. Instituirea posibilității acordării înlesnirilor la plată	184-185	229
Secțiunea a 2-a. Procedura de acordare a eșalonării la plată de către organul fiscal central	186-209	231
Capitolul V. Garanții	210-212	249
Capitolul VI. Măsuri asigurătorii	213-214	251
Capitolul VII. Prescripția dreptului de a cere executarea silită și a dreptului de a cere restituirea	215-219	259
Capitolul VIII. Stingerea creanțelor fiscale prin executare silită	220-255	260
Secțiunea 1. Dispoziții generale	220-235	260
Secțiunea a 2-a. Executarea silită prin poprire	236-237	275
Secțiunea a 3-a. Executarea silită a bunurilor mobile	238-241	278
Secțiunea a 4-a. Executarea silită a bunurilor imobile	242-244	282
Secțiunea a 5-a. Executarea silită a altor bunuri	245-246	283
Secțiunea a 6-a. Valorificarea bunurilor sechestrate	247-255	284
Capitolul IX. Cheltuieli	256	292
Capitolul X. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executare silită	257-259	292
Capitolul XI. Contestajă la executare silită	260-262	294

Capitolul XII. Stingerea creanțelor fiscale prin alte modalități.....	263-266.....	295
Capitolul XII ¹ a. Dispoziții aplicabile cazurilor speciale de executare silită	266 ¹ -266 ⁵	301
Capitolul XIII. Dispoziții speciale privind colectarea.....	267.....	302

Titlul VIII. Soluționarea contestațiilor formulate împotriva

actelor administrative fiscale.....	268-281.....	303
Capitolul I. Dreptul la contestație	268-271.....	303
Capitolul II. Competența de soluționare a contestațiilor.		
Decizia de soluționare	272-274.....	307
Capitolul III. Dispoziții procedurale.....	275-278.....	311
Capitolul IV. Soluții asupra contestației.....	279-281.....	316

Titlul IX. Soluționarea litigiilor fiscale generate de interpretarea și aplicarea acordurilor și convențiilor care prevăd

evitarea/eliminarea dublei impuneri.....	282-283 ¹⁹	321
Capitolul I. Procedura amiabilă în baza acordurilor sau convențiilor pentru evitarea/eliminarea dublei impuneri și în baza Convenției 90/436/CEE privind eliminarea dublei impuneri în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate.....	282-283.....	321
Capitolul II. Procedura amiabilă pentru evitarea/eliminarea dublei impuneri în baza Directivei (UE) 2017/1852 a Consiliului privind mecanismele de soluționare a litigiilor fiscale în Uniunea Europeană.....	283 ¹ -283 ¹⁹	322

Titlul X. Aspecte internaționale.....

Capitolul I. Cooperarea administrativă în domeniul fiscal	284-309.....	337
Secțiunea 1. Dispoziții generale	284-287.....	337
Secțiunea a 2-a. Schimbul de informații	288-293.....	344
§1. Schimbul de informații la cerere	288-290.....	344
§2. Schimbul automat obligatoriu de informații	291-291 ⁴	345
§3. Schimbul spontan de informații.....	292-293.....	355
Secțiunea a 3-a. Alte forme de cooperare administrativă.....	294-298.....	355
§1. Prezența în birourile administrative și participarea la anchetele administrative	294.....	355
§2. Cooperarea administrativă prin efectuarea de controale simultane.....	295.....	356
§3. Notificări administrative	296.....	356
§4. Rezultatul utilizării informațiilor.....	297.....	357
§5. Schimbul de experiență și de bune practici.....	298.....	357
Secțiunea a 4-a. Condiții aplicabile cooperării administrative	299-305.....	357
Secțiunea a 5-a. Relațiile cu Comisia Europeană	306-306 ¹	362
Secțiunea a 6-a. Relațiile cu țările terțe.....	307.....	363
Secțiunea a 7-a. Dispoziții generale și finale	308-309.....	363

Capitolul II. Asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri	310-335	364
Secțiunea 1. Dispoziții generale	310-313	364
Secțiunea a 2-a. Schimbul de informații	314-316	366
Secțiunea a 3-a. Asistență pentru notificarea documentelor	317-318	367
Secțiunea a 4-a. Măsurile asigurătorii sau de recuperare	319-329	368
Secțiunea a 5-a. Dispoziții generale aplicabile tuturor tipurilor de cereri de asistență	330-332	372
Secțiunea a 6-a. Dispoziții finale	333-335	374
Capitolul III. Asistență reciprocă în materie de recuperare a creanțelor în baza regulamentelor europene și a convențiilor internaționale la care România este parte	335 ¹ -335 ³	375
Titlul XI. Sancțiuni	336-339	377
Titlul XII. Dispoziții tranzitorii și finale	340-354	382
Anexa nr. 1. Norme de raportare și de precauție pentru schimbul de informații referitoare la conturile financiare			404
Anexa nr. 2. Norme suplimentare de raportare și de precauție pentru schimbul de informații referitoare la conturile financiare			432
Anexa nr. 3. Norme de raportare pentru grupurile de întreprinderi multinaționale			435
Anexa nr. 4. Semne distinctive			440

Titlul I. Dispoziții generale

Art. 1. Definiții. În înțelesul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *actul administrativ fiscal* – actul emis de organul fiscal în exercitarea atribuțiilor de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, pentru stabilirea unei situații individuale și în scopul de a produce efecte juridice față de cel cărui îi este adresat;

2. *administrarea creanțelor fiscale* – oricare din activitățile desfășurate de organele fiscale în legătură cu:

a) înregistrarea fiscală a contribuabililor/plătitorilor și a altor subiecte ale raporturilor juridice fiscale;

b) declararea, stabilirea, controlul și colectarea creanțelor fiscale;

c) soluționarea contestațiilor împotriva actelor administrative fiscale;

d) asistența/îndrumarea contribuabililor/plătitorilor, la cerere sau din oficiu;

e) aplicarea sancțiunilor în condițiile legii;

3. *analiza de risc* – activitatea efectuată de organul fiscal în scopul identificării riscurilor de neconformare în ceea ce privește îndeplinirea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală, de a le evalua, de a le gestiona, precum și de a le utiliza în scopul efectuării activităților de administrare fiscală;

4. *contribuabil* – orice persoană fizică, juridică sau orice altă entitate fără personalitate juridică ce datorează, conform legii, impozite, taxe și contribuții sociale;

5. *contribuție socială* – prelevare obligatorie realizată în baza legii, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul căreia aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare;

6. *control fiscal* – totalitatea activităților efectuate de organele fiscale pentru verificarea modului de îndeplinire de către contribuabil/plătitor a obligațiilor prevăzute de legislația fiscală și contabilă;

7. *creanță bugetară* – dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța bugetară principală și creanța bugetară accesorie;

8. *creanță bugetară principală* – dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, altele decât creanțele bugetare accesorii;

9. *creanță bugetară accesorie* – dreptul la încasarea dobânzilor, penalităților sau a altor asemenea sume, în baza legii, aferente unor creanțe bugetare principale;

10. *creanță fiscală* – dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța fiscală principală și creanța fiscală accesorie;

11. *creanță fiscală principală* – dreptul la perceperea impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și dreptul contribuabilului la restituirea sumelor plătite fără a fi datorate și la rambursarea sumelor convenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;

12. *creanță fiscală accesorie* – dreptul la perceperea dobânzilor, penalităților sau majorărilor aferente unor creanțe fiscale principale, precum și dreptul contribuabilului de a primi dobânzi, în condițiile legii;

13. *creditor fiscal* – titularul unui drept de creanță fiscală;
14. *creditor bugetar* – titularul unui drept de creanță bugetară;
15. *debitor fiscal* – titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță fiscală;
16. *debitor bugetar* – titularul unei obligații de plată corelativă unui drept de creanță bugetară;
17. *declarație fiscală* – act întocmit de contribuabil/plătitor, în condițiile și situațiile prevăzute de lege, reprezentând declarația de impunere și declarația informativă;
18. *declarație de impunere* – actul întocmit de contribuabil/plătitor care se referă la:
- impozitele, taxele și contribuțiile sociale datorate, în cazul în care, potrivit legii, obligația calculării acestora revine contribuabilului/plătitorului;
 - impozitele, taxele și contribuțiile sociale colectate, în cazul în care plătitorul are obligația de a calcula, de a reține și de a plăti sau, după caz, de a colecta și de a plăti impozitele, taxele și contribuțiile sociale;
 - bunurile și veniturile impozabile, precum și alte elemente ale bazei de impozitare, dacă legea prevede declararea acestora;
19. *declarație informativă* – actul întocmit de contribuabil/plătitor referitor la orice informații în legătură cu impozitele, taxele și contribuțiile sociale, bunurile și veniturile impozabile, dacă legea prevede declararea acestora, altele decât cele prevăzute la pct. 18;
20. *dobândă* – obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale ca urmare a neachitării la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;
21. *drepturi vamale* – drepturi de import și drepturi de export, astfel cum sunt definite de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare;
22. *executor fiscal* – persoana din cadrul organului de executare cu atribuții de efectuare a executării silite;
23. *impozit* – prelevare obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, fără contraprestație, în scopul satisfacerii necesităților de interes general;
24. *legislație fiscală* – totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la impozite, taxe, contribuții sociale, precum și la proceduri de administrare a acestora;
25. *legislație contabilă* – totalitatea normelor prevăzute în actele normative referitoare la organizarea și conducerea contabilității;
26. *majorare de întârziere* – obligația fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale, precum și sancțiunea, ca urmare a neachitării la scadență, de către debitor, a obligațiilor fiscale principale;
27. *obligație fiscală* – obligația de plată a oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând obligația fiscală principală și obligația fiscală accesorie;
28. *obligație fiscală principală* – obligația de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale, precum și obligația organului fiscal de a restitui sumele încasate fără a fi datorate și de a rambursa sumele convenite, în situațiile și condițiile prevăzute de lege;
29. *obligație fiscală accesorie* – obligația de plată sau de restituire a dobânzilor, penalităților sau a majorărilor, aferente unor obligații fiscale principale;

30. *organ fiscal* – organul fiscal central, organul fiscal local, precum și alte instituții publice care administrează creanțe fiscale;

31. *organ fiscal central* – Agenția Națională de Administrare Fiscală, denumită în continuare A.N.A.F., prin structurile de specialitate cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale, inclusiv unitățile subordonate A.N.A.F.;

32. *organ fiscal local* – structurile de specialitate din cadrul autorităților administrației publice locale cu atribuții de administrare a creanțelor fiscale;

33. *penalitate de întârziere* – obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru neachitarea la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale;

34. *penalitate de nedeclarare* – obligația fiscală accesorie reprezentând sancțiunea pentru nedeclararea sau declararea incorectă, în declarații de impunere, a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale;

35. *plătitor* – persoana care, în numele contribuabilului, conform legii, are obligația de a plăti sau de a reține și de a plăti ori de a colecta și plăti, după caz, impozite, taxe și contribuții sociale. Este plătitor și sediul secundar obligat, potrivit legii, să se înregistreze fiscal ca plătitor de salarii și de venituri asimilate salariilor;

36. *taxă* – prelevarea obligatorie, indiferent de denumire, realizată în baza legii, cu ocazia prestării unor servicii de către instituții sau autorități publice, fără existența unui echivalent între cuantumul taxei și valoarea serviciului;

37. *titlu de creanță fiscală* – actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța fiscală;

38. *titlu de creanță bugetară* – actul prin care, potrivit legii, se stabilește și se individualizează creanța bugetară;

39. *vector fiscal* – totalitatea tipurilor de obligații fiscale pentru care există obligații de declarare cu caracter permanent;

40. *date de identificare* – numele și prenumele în cazul persoanelor fizice sau denumirea în cazul persoanelor juridice și entităților fără personalitate juridică, domiciliul fiscal și codul de identificare fiscală.

Capitolul I. Domeniul de aplicare a Codului de procedură fiscală

Art. 2. Obiectul și sfera de aplicare a Codului de procedură fiscală. (1) Codul de procedură fiscală reglementează drepturile și obligațiile părților din raporturile juridice fiscale privind administrarea creanțelor fiscale datorate bugetului general consolidat, indiferent de autoritatea care le administrează, cu excepția cazului când prin lege se prevede altfel.

(2) În măsura în care prin lege specială nu se prevede altfel, prezentul cod se aplică și pentru:

- a) administrarea drepturilor vamale;
- b) administrarea redevențelor miniere, a redevențelor petroliere și a redevențelor rezultate din contracte de concesiune, arendă și alte contracte de exploatare eficientă a terenurilor cu destinație agricolă, încheiate de Agenția Domeniilor Statului;
- c) alte creanțe bugetare care, potrivit legii, sunt asimilate creanțelor fiscale.

(3) În scopul aplicării alin. (2), drepturile vamale și redevențele sunt asimilate creanțelor fiscale.

(4) Prezentul cod nu se aplică pentru administrarea creanțelor bugetare rezultate din raporturile juridice contractuale, cu excepția celor prevăzute la alin. (2) lit. b).

(5)¹⁾ Activitățile de administrare a creanțelor fiscale desfășurate de către instituții publice care au calitatea de organe fiscale, altele decât organele fiscale centrale și organele fiscale locale definite potrivit art. 1 pct. 31 și 32, se realizează astfel:

a) potrivit regulilor prevăzute de prezentul cod pentru organele fiscale centrale, în situația în care instituția face parte din structura administrației publice centrale;

b) potrivit regulilor prevăzute de prezentul cod pentru organele fiscale locale, în situația în care instituția face parte din structura administrației publice locale.

(6) La nivelul unităților administrativ-teritoriale se poate decide încheierea unor acorduri de cooperare, potrivit prevederilor art. 24 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, pentru desfășurarea în comun a activităților de administrare a creanțelor fiscale locale. Încheierea acordurilor de cooperare se decide prin hotărâri ale consiliilor locale interesate. Dispozițiile alin. (5) lit. b) se aplică în mod corespunzător.

Art. 3. Raportul Codului de procedură fiscală cu alte acte normative. (1) Prezentul cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea creanțelor prevăzute la art. 2.

(2) Unde prezentul cod nu dispune, se aplică prevederile Codului civil și ale Codului de procedură civilă, republicat, în măsura în care acestea pot fi aplicabile raporturilor dintre autorități publice și contribuabili/plătitori.

Capitolul II. Principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale

Art. 4. Principiul legalității. (1) Creanțele fiscale și obligațiile corespunzătoare ale contribuabilului/plătitorului sunt cele prevăzute de lege.

(2) Procedura de administrare a creanțelor fiscale se desfășoară în conformitate cu dispozițiile legii. Organul fiscal are obligația de a asigura respectarea dispozițiilor legale privind realizarea drepturilor și obligațiilor contribuabilului/plătitorului sau ale altor persoane implicate în procedură.

Art. 5. Aplicarea unitară a legislației. (1) Organul fiscal este obligat să aplice unitar prevederile legislației fiscale pe teritoriul României, urmărind stabilirea corectă a creanțelor fiscale.

(2) Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale, are rolul de a coordona aplicarea unitară a prevederilor legislației fiscale.

(3) În cadrul Ministerului Finanțelor Publice funcționează Comisia fiscală centrală, care are responsabilități de elaborare a deciziilor cu privire la aplicarea unitară a Codului

¹⁾ Alin. (5) și (6) ale art. 2 au fost introduse prin art. I pct. 1 din O.G. nr. 30/2017.

fiscal, a prezentului cod, a legislației subsecvente acestora, precum și a legislației a cărei aplicare intră în sfera de competență a A.N.A.F.

(4) Componența și regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei fiscale centrale se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Comisia fiscală centrală este coordonată de secretarul de stat din Ministerul Finanțelor Publice care răspunde de politicile și legislația fiscală.

(6) În cazul în care Comisia fiscală centrală este investită cu soluționarea unei probleme care vizează impozitele și taxele locale prevăzute de Codul fiscal, comisia se completează cu 2 reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, precum și cu câte un reprezentant al fiecărei structuri asociative a autorităților administrației publice locale.

(7) Deciziile Comisiei fiscale centrale se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Corelații legislative: A se vedea **O.M.F.P. nr. 3733/2018** privind componența și funcționarea Comisiei fiscale centrale (M.Of. nr. 1082 din 20 decembrie 2018).

Art. 6. Exercițarea dreptului de apreciere. (1) Organul fiscal este îndreptățit să aprecieze, în limitele atribuțiilor și competențelor ce îi revin, relevanța stărilor de fapt fiscale prin utilizarea mijloacelor de probă prevăzute de lege și să adopte soluția întemeiată pe prevederile legale, precum și pe constatări complete asupra tuturor împrejurărilor edificatoare în cauză raportat la momentul luării unei decizii. În exercitarea dreptului său de apreciere, organul fiscal trebuie să ia în considerare opinia emisă în scris de organul fiscal competent respectivului contribuabil/plătitor în cadrul activității de asistență și îndrumare a contribuabililor/plătitorilor, precum și soluția adoptată de organul fiscal în cadrul unui act administrativ fiscal sau de instanța judecătorească, printr-o hotărâre definitivă, emisă anterior, pentru situații de fapt similare la același contribuabil/plătitor. În situația în care organul fiscal constată că există diferențe între starea de fapt fiscală a contribuabilului/plătitorului și informațiile avute în vedere la emiterea unei opinii scrise sau a unui act administrativ fiscal la același contribuabil/plătitor, organul fiscal are dreptul să consemneze constatările în conformitate cu situația fiscală reală și cu legislația fiscală și are obligația să menționeze în scris motivele pentru care nu ia în considerare opinia prealabilă.

(2) Organul fiscal își exercită dreptul de apreciere în limitele rezonabilității și echității, asigurând o proporție justă între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia.

(3) Ori de câte ori organul fiscal trebuie să stabilească un termen pentru exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații de către contribuabil/plătitor, acesta trebuie să fie rezonabil, pentru a da posibilitatea contribuabilului/plătitorului să își exercite dreptul sau să își îndeplinească obligația. Termenul poate fi prelungit, pentru motive justificate, cu acordul conducătorului organului fiscal.

Art. 7. Rolul activ și alte reguli de conduită pentru organul fiscal. (1) În desfășurarea unei proceduri de administrare a creanțelor fiscale, organul fiscal înștiințează contribuabilul/plătitorul asupra drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege ce îi revin acestuia în desfășurarea procedurii.

Respect pentru a avea acces la articole
➤ A se vedea **O.M.F.P. nr. 1162/2016** privind aprobarea Cartei drepturilor și obligațiilor persoanei fizice supuse verificării situației fiscale personale (M.Of. nr. 292 din 18 aprilie 2016)

I. Temeiul legal de emitere: NCPF: art. 7 alin. (1), art. 138 și al art. 342 alin. (1) și (4)

II. Cuprins:

(...)

ANEXĂ

Carta drepturilor și obligațiilor persoanei fizice supuse verificării situației fiscale personale

Verificarea situației fiscale personale a persoanelor fizice cu privire la impozitul pe venit, prevăzută la art. 138 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Codul de procedură fiscală*, reprezintă ansamblul activităților desfășurate de organul fiscal central având ca obiect examinarea totalității drepturilor și a obligațiilor de natură patrimonială, a fluxurilor de trezorerie și a altor elemente relevante pentru stabilirea situației fiscale reale a persoanei fizice verificate.

În scopul efectuării acestor activități organul fiscal central va proceda, în principal, la:

- a) solicitarea, în condițiile legii, de informații de la autorități și instituții publice;
- b) analiza tuturor informațiilor, documentelor și a altor mijloace de probă referitoare la situația fiscală a persoanei fizice verificate;
- c) confruntarea informațiilor obținute prin administrarea mijloacelor de probă cu cele din declarațiile fiscale depuse, conform legii, de persoana verificată sau, după caz, de plătitorii de venit ori terțe persoane;
- d) solicitarea, în condițiile legii, de informații, clarificări, explicații, documente și alte asemenea mijloace de probă de la persoana fizică verificată și/sau de la persoane cu care aceasta a avut ori are raporturi economice sau juridice;
- e) discutarea constatrilor organului fiscal central cu persoana fizică verificată și/sau cu împuternicitii acesteia;
- f) stabilirea, dacă este cazul, a bazei de impozitare, ajustată pe fiecare categorie de venit, prin utilizarea metodelor indirecte de stabilire a veniturilor, aprobate prin Ordinul președintelui Agenția Națională de Administrare Fiscală nr. 3.733/2015 privind aprobarea metodelor indirecte de stabilire a veniturilor și a procedurii de aplicare a acestora, precum și a obligațiilor fiscale corespunzătoare acesteia;
- g) dispunerea măsurilor asigurătorii, în condițiile legii.

Durata efectuării verificării fiscale este stabilită de organul fiscal central și nu poate fi mai mare de 6 luni, respectiv 12 luni în cazul în care sunt necesare informații din străinătate, potrivit Codului de procedură fiscală.

Stimate contribuabil,

Pe timpul desfășurării verificării situației fiscale personale aveți următoarele drepturi:

1. Conform prevederilor art. 138 alin. (6) din Codul de procedură fiscală, aveți dreptul de a fi înștiințat despre acțiunea de verificare a situației fiscale personale prin comunicarea unui aviz de verificare.

Avizul de verificare va fi comunicat potrivit dispozițiilor art. 47 din Codul de procedură fiscală cu cel puțin 15 zile înainte de data începerii verificării fiscale.

Avizul de verificare cuprinde:

- a) temeiul juridic al verificării;
- b) data de începere a verificării;
- c) perioada ce urmează a fi supusă verificării;

- d) posibilitatea de a solicita amânarea datei de începere a verificării;
e) locul desfășurării verificării și persoana de contact la care vă veți prezenta;
f) solicitarea de informații și înscrisuri relevante pentru verificare.

Aveți la dispoziție 60 de zile de la comunicarea avizului de verificare, sub sancțiunea decăderii, pentru prezentarea documentelor justificative și a altor clarificări relevante pentru situația dumneavoastră fiscală personală.

2. Conform prevederilor art. 141 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură fiscală, aveți dreptul de a solicita amânarea datei de începere a verificării situației fiscale personale.

Amânarea datei de începere a verificării situației fiscale personale se poate face o singură dată, la solicitarea scrisă a dumneavoastră, pentru motive justificate.

În acest caz vi se va comunica data la care a fost reprogramată acțiunea de verificare a situației fiscale personale.

3. Conform prevederilor art. 141 alin. (3) și art. 124 alin. (3) din Codul de procedură fiscală, pe toată durata exercitării verificării situației fiscale personale aveți dreptul de a beneficia de asistență de specialitate sau juridică.

4. Conform prevederilor art. 140 alin. (3) din Codul de procedură fiscală, aveți dreptul de a solicita în scris schimbarea locului de desfășurare a verificării situației fiscale personale la:

- a) domiciliul dumneavoastră;
b) domiciliul/sediul persoanei care vă acordă asistență de specialitate sau juridică, dacă domiciliul acestei persoane reprezintă și sediul său profesional.

Solicitarea pentru desfășurarea verificării situației fiscale personale la domiciliul dumneavoastră sau la domiciliul/sediul persoanei care vă acordă asistență se depune la organul fiscal central înainte de data începerii verificării situației fiscale personale înscrisă în avizul de verificare.

5. Conform prevederilor art. 138 alin. (7) din Codul de procedură fiscală, aveți dreptul de a solicita prelungirea termenului de prezentare a informațiilor și înscrisurilor relevante pentru verificare cu 30 de zile, o singură dată, pentru motive justificate.

6. Conform prevederilor art. 138 alin. (7), (14), (15), (16) și ale art. 143 din Codul de procedură fiscală, aveți dreptul de a colabora la stabilirea stării de fapt fiscale și de a numi persoane pentru a furniza informații.

Aveți dreptul să colaborați la constatarea stărilor de fapt fiscale, aveți dreptul să dați informații, să prezentați înscrisuri relevante pentru verificarea situației fiscale personale, precum și orice alte date necesare clarificării situațiilor de fapt relevante din punct de vedere fiscal, în condițiile legii.

La începerea verificării fiscale, aveți dreptul să numiți persoane care să dea informații.

Dacă informațiile date de dumneavoastră sau cele ale persoanei numite de dumneavoastră sunt insuficiente, atunci organul fiscal central se poate adresa și altor persoane pentru obținerea de informații în condițiile legii.

7. Conform art. 66 din Codul de procedură fiscală, soțul/soția, rudele ori afinii dumneavoastră până la gradul al 3-lea inclusiv au dreptul de a refuza furnizarea de informații, efectuarea de expertize, precum și prezentarea unor înscrisuri.

De asemenea, au dreptul de a refuza furnizarea de informații și alte persoane conform prevederilor art. 67 din Codul de procedură fiscală.

Persoanele prevăzute la art. 67, cu excepția preoților, pot totuși furniza informații, dar numai cu acordul dumneavoastră.

8. Conform prevederilor art. 140 alin. (2) din Codul de procedură fiscală, aveți dreptul de a fi verificat numai pentru impozitele și taxele aflate în cadrul termenului de prescripție.

9. Verificarea situației fiscale personale se efectuează o singură dată pentru impozitul pe venit și pentru fiecare perioadă impozabilă conform prevederilor art. 138 alin. (18) din Codul de procedură fiscală.

Potrivit dispozițiilor art. 144 din Codul de procedură fiscală, prin excepție de la prevederile art. 138 alin. (18), conducătorul organului fiscal competent poate decide reverificarea unei anumite perioade dacă, de la data încheierii verificării fiscale și până la data împlinirii termenului de prescripție, apar date suplimentare necunoscute organelor fiscale la data efectuării verificărilor.

10. Conform prevederilor art. 11 din Codul de procedură fiscală, aveți dreptul de a fi protejat pe linia secretului fiscal.

În categoria informațiilor de natura celor considerate a fi secret fiscal intră datele referitoare la dumneavoastră, cum ar fi: datele de identificare, natura și cuantumul obligațiilor fiscale, natura, sursa și cuantumul veniturilor, natura, sursa și valoarea bunurilor, plăți, conturi, rulaje, transferuri de numerar, solduri, încasări, deduceri, credite, datorii, valoarea patrimoniului net sau orice fel de informații obținute din declarații ori documente prezentate de către dumneavoastră, plători sau terți.

11. Conform prevederilor art. 145 alin. (3) din Codul de procedură fiscală, aveți dreptul de a cunoaște rezultatele verificării situației fiscale personale.

Aveți dreptul de a fi informat pe parcursul desfășurării verificării situației fiscale personale asupra constatărilor rezultate potrivit dispozițiilor art. 138 alin. (17).

La finalizarea verificării fiscale, organul fiscal vă prezintă constatările și consecințele lor fiscale, acordându-vă posibilitatea de a vă exprima punctul de vedere, potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) din Codul de procedură fiscală, cu excepția cazului în care bazele de impozitare nu au suferit nicio modificare în urma verificării situației fiscale personale sau în cazul în care dumneavoastră renunțați la acest drept și notificați, în scris, acest fapt organelor fiscale.

Data, ora și locul prezentării concluziilor vă vor fi comunicate, în scris, în timp util.

Aveți dreptul să vă exprimați, în scris, punctul dumneavoastră de vedere cu privire la constatările verificării situației fiscale personale, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data prezentării acestora de către organul fiscal.

Decizia de impunere sau de încetare a procedurii de verificare a situației fiscale personale vi se va comunica potrivit dispozițiilor art. 47 din Codul de procedură fiscală.

12. Conform prevederilor art. 268, 269 și ale art. 270 alin. (1) din Codul de procedură fiscală, aveți dreptul de a contesta actul administrativ fiscal emis în urma verificării situației fiscale personale.

În cazul în care vă simțiți lezată de rezultatul verificării situației fiscale personale, aveți dreptul să contestați actul administrativ fiscal emis cu această ocazie de organul de verificare fiscală.

Contestația se formulează în scris și va cuprinde:

- a) datele dumneavoastră de identificare;
- b) obiectul contestației;
- c) motivele de fapt și de drept;
- d) dovezile pe care se întemeiază;
- e) semnătura dumneavoastră sau a persoanei împuternicite. Contestația se depune în scris, în termen de 45 de zile de la data comunicării actului administrativ fiscal în urma verificării situației fiscale personale, la organul fiscal emitent al actului atacat și nu este supusă taxelor extrajudiciare de timbru.

Pe timpul desfășurării verificării situației fiscale personale aveți următoarele obligații:

1. Conform prevederilor art. 138 alin. (8) din Codul de procedură fiscală, aveți obligația de a depune o declarație de patrimoniu și de venituri la solicitarea organului fiscal central.

În situația în care solicitarea are loc odată cu comunicarea avizului de verificare, declarația se depune în termen de cel mult 60 de zile de la comunicarea avizului de verificare. În acest caz, solicitarea se anexează la avizul de verificare.

În situația în care solicitarea are loc pe perioada verificării situației fiscale personale, declarația se depune în termen de 15 zile de la data comunicării solicitării.

2. Conform prevederilor art. 10 din Codul de procedură fiscală, aveți obligația de cooperare cu organul fiscal central.

În situația în care aveți calitatea de contribuabil potrivit Codului fiscal, dumneavoastră aveți obligația prevăzută de dispozițiile art. 10 alin. (1) din același act normativ de a coopera cu organul fiscal central în vederea determinării stării de fapt fiscale, prin prezentarea faptelor cunoscute de către dumneavoastră, în întregime, conform realității, și prin indicarea mijloacelor doveditoare care vă sunt cunoscute, cu respectarea prevederilor în materie penală și procesul penală.

Aveți obligația să întreprindeți măsurile în vederea procurării mijloacelor doveditoare necesare, prin utilizarea tuturor posibilităților ce vă stau la dispoziție.

3. Conform prevederilor art. 58 din Codul de procedură fiscală, aveți obligația de a furniza informații.

În situația în care aveți calitatea de contribuabil potrivit Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (*Codul fiscal*), dumneavoastră sau altă persoană împuternicită de dumneavoastră aveți/are obligația prevăzută de dispozițiile art. 58 din Codul de procedură fiscală de a furniza organului fiscal central informațiile necesare determinării stării de fapt fiscale.

4. Conform prevederilor art. 64 din Codul de procedură fiscală, aveți obligația de a prezenta înscrisuri.

În situația în care aveți calitatea de contribuabil potrivit Codului fiscal, dumneavoastră sau altă persoană împuternicită de dumneavoastră aveți/are obligația prevăzută de dispozițiile art. 64 din Codul de procedură fiscală de a pune la dispoziția organului fiscal central registre, evidențe, documente de afaceri și orice alte înscrisuri relevante pentru clarificarea stării de fapt fiscale.

5. Conform prevederilor art. 65 din Codul de procedură fiscală, aveți obligația de a permite efectuarea constatărilor la fața locului.

Indiferent de locul unde se desfășoară verificarea situației fiscale personale, aveți obligația de a permite funcționarilor împuterniciți de organul fiscal central să efectueze o constatare la fața locului, precum și experților folosiți pentru această acțiune intrarea acestora pe terenuri, în încăperi și în orice alte incinte, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a face constatări în interes fiscal.

Potrivit dispozițiilor art. 27 din Constituția României, republicată, funcționarii împuterniciți de organul fiscal central și experții folosiți în acțiunea de verificare nu au dreptul de a pătrunde în domiciliul sau reședința dumneavoastră decât cu acordul dumneavoastră.

În cazul în care constatările în interes fiscal fac necesar accesul funcționarilor împuterniciți de organul fiscal central și al experților, dacă este cazul, în domiciliul sau reședința dumneavoastră și nu sunteți de acord, accesul se poate face numai cu autorizarea instanței judecătorești competente.

6. Conform prevederilor art. 147 coroborate cu cele ale art. 118 alin. (8) din Codul de procedură fiscală, aveți obligația de a îndeplini măsurile dispuse de organul de verificare fiscală prin actul întocmit cu ocazia verificării situației fiscale personale, în termenele și în condițiile stabilite de organele de verificare fiscală.

7. Conform prevederilor art. 146, art. 156 alin. (1) și ale art. 173 din Codul de procedură fiscală, precum și prevederilor art. 117 din Codul fiscal, aveți obligația de a plăti diferențele de impozit stabilite cu ocazia verificării situației fiscale personale, precum și dobânzile și penalitățile aferente acestora.